

Samen voor een beter en zelfstandig Bloemendaal

Voor u ligt het verkiezingsprogram van CDA Bloemendaal voor de komende raadsperiode: 2018 – 2022. Met constructieve en concrete voorstellen wil het CDA het vertrouwen van de inwoners van Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout, Vogelenzang en Bennebroek in de lokale politiek en het gemeentebestuur versterken.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Waarvoor hebben wij ons de afgelopen jaren sterk gemaakt?	2
• Meer oog voor rust, ruimte en groen	2
• Meer aandacht voor overlast	2
• Meer transparantie en betere communicatie	3
• Right to Challenge	3
• Vitaal Vogelenzang	3
2. Waarvoor gaan wij ons de komende jaren sterk maken?	3
• Bestuur en Middelen	3
• Veiligheid en duurzaamheid	6
• Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	8
• Economie	10
• Verkeer en vervoer	10
• Sport en cultuur	11
• Onderwijshuisvesting en kinderopvang	13
• Familie en gezin	14
• Zorg en welzijn	15
• Vrijwilligerswerk en mantelzorg	15
Samenvatting – De speerpunten	17

Inleiding

Het CDA is vanouds een brede volkspartij en diep geworteld in de samenleving.

Het CDA staat pal voor de democratische waarden en grondslagen van onze rechtsstaat zoals deze zijn vastgelegd in de Grondwet. Daarnaast laten wij ons inspireren door de boodschap van het Evangelie die door het CDA is vertaald in vier uitgangspunten: Publieke gerechtigheid, Solidariteit, Gedeelde verantwoordelijkheid en Rentmeesterschap. Deze uitgangspunten vormen een richtsnoer bij het zoeken naar en vinden van antwoorden op de maatschappelijke vraagstukken van vandaag en morgen.

Daarbij realiseren we ons dat, in de politiek, samenwerking met andere partijen en bereidheid tot compromissen onontbeerlijk zijn om tot breed gedragen resultaten te komen. Verder zijn wij van mening dat zowel de overheid, als de markt slechts ten dele een oplossing kan bieden voor maatschappelijke problemen. Daarom hechten wij ook veel waarde aan maatschappelijke

initiatieven en (burger)participatie. Dat geldt ook voor fatsoen en respect. “Wat u niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook de ander niet” is een belangrijke leidraad voor ons handelen in de politiek.

Vanuit bovengenoemde idealen en onze grote betrokkenheid bij het wel en wee van onze inwoners in de vijf dorpskernen willen wij samen met alle inwoners werken aan het behouden én verbeteren van onze prachtige gemeente Bloemendaal.

Daarom vragen wij uw steun voor ons program en onze kandidaten voor de gemeenteraad.

Alvorens aan te geven waarvoor het CDA zich in de komende raadsperiode wil inzetten, blikken we eerst nog even kort terug op de afgelopen jaren. Het CDA doet dit vanuit de gedachte dat het in de aanloop naar de komende gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 ook gepast is om even kort uiteen te zetten wat de CDA-fractie in deze raadsperiode heeft gedaan en waarvoor zij aandacht heeft gevraagd.

1. Waarvoor hebben wij ons de afgelopen jaren sterk gemaakt?

Hoewel kritisch over het coalitieakkoord en collegeprogram – van VVD, D66 en GroenLinks – heeft de CDA-fractie ervoor gekozen om het college waar mogelijk en aansluitend bij het eigen verkiezingsprogramma 2014-2018, te steunen. De fractie heeft er aan het begin van deze raadsperiode bewust voor gekozen om zich zowel kritisch, als ook constructief ten aanzien van coalitie, college en raadsvoorstellen op te stellen.

Meer oog voor rust, ruimte en groen

Hoewel de fractie het stimuleren en faciliteren van sportbeoefening nog steeds heel belangrijk vindt, is zij in deze raadsperiode tot de conclusie gekomen dat de grenzen voor optimalisering van de sportvoorzieningen in bepaalde gebieden van deze gemeente lijken te zijn bereikt, met name daar waar sportverenigingen en -velden grenzen aan kwetsbare natuurgebieden.

Meer oog voor natuur & milieu en behoud van (cultureel) erfgoed achten wij belangrijker dan ooit voor behoud van enkele specifieke kenmerken van deze gemeente: rust, ruimte en groen.

Meer aandacht voor overlast

De CDA-fractie heeft ook herhaaldelijk aandacht gevraagd voor het terugdringen van overlast: verkeersoverlast (o.a. snelheidsoverschrijdingen), parkeeroverlast (m.n. in Overveen en bij verschillende sportverenigingen/-velden) en geluidsoverlast. Het bestrijden van al deze vormen van overlast blijkt in de praktijk wel een stuk moeilijker te zijn dan door menigeen gehoopt en gewenst. Toch blijft het CDA zich sterk maken voor een effectieve aanpak hiervan.

De fractie heeft alle voorstellen van de opeenvolgende colleges altijd kritisch, maar welwillend bejegend. De fractie heeft – anders dan de coalitie – veel nieuwe oorspronkelijke voorstellen van het college op het gebied van ruimtelijke ordening gesteund. Maar wij hebben ook diverse besluiten van het college en de coalitiefracties scherp bekritiseerd. Het gaat dan met name om bouwprojecten waarbij inwoners van deze gemeente ernstig gedupeerd lijken te zijn dan wel worden (Elswoutshoek, Bijduinhof, Chapeau etc.)

Meer transparantie en betere communicatie

De CDA-fractie heeft zich deze periode ook herhaaldelijk uitgesproken voor meer communicatie en transparantie vanuit de gemeente over plannen en projecten en meer burger- en overheidsparticipatie. Dat wil niet zeggen dat alle burgerinitiatieven zijn of worden omarmd, maar wel dat ze welwillend worden beoordeeld. De fractie beschouwt het als een taak van de lokale politiek – het gemeentebestuur – om door middel van een zo integraal mogelijke afweging van belangen de publieke zaak te dienen.

De CDA-fractie vindt het belangrijk dat er door gemeentebestuur en ambtenaren goed naar de inwoners van deze gemeente wordt geluisterd en hun belangen worden meegewogen in de besluitvorming.

Right to challenge

Vanuit de gedachte dat meer burger- en overheidsparticipatie gewenst is om de betrokkenheid van inwoners bij hun woon- en leefomgeving te versterken en de kwaliteit en kwantiteit van voorzieningen op peil te houden, heeft de CDA-fractie al vroeg in deze raadsperiode per motie om uitwerking en invoering van het 'Right to challenge' verzocht. Deze motie is raadsbreed aangenomen. Naar aanleiding daarvan is er een notitie over burger- en overheidsparticipatie verschenen, maar dat vindt de CDA-fractie niet meer dan een eerste stap op weg naar ondersteuning en honorering van meer burgerinitiatieven. Het CDA blijft zich inzetten voor verwezenlijking van het 'Right to challenge'.

Vitaal Vogelenzang

Dat inwoners zeer betrokken (kunnen) zijn bij hun woon- en leefomgeving laat het project Vitaal Vogelenzang goed zien. Op initiatief van de fractievoorzitters van CDA en PvdA zijn twee jaar geleden in Vogelenzang gesprekken met en tussen de inwoners van dit dorp gestart over de vitaliteit en revitalisering van hun woon- en leefomgeving. Deze bijeenkomsten – drie in totaal – leidden onder meer tot een lokale denktank van inwoners en een ambitieus plan voor het gebied waarin de basisschool, kinderopvang, speeltuin, het dorps huis en de sportverenigingen zich bevinden. Het project Vitaal Vogelenzang wordt door de politiek en inwoners ondersteund en verloopt voortvarend. De CDA-fractie is hier zeer trots op en maakt zich er sterk voor dat dit zo blijft en dit project tot een vitaler Vogelenzang leidt.

2. Waarvoor gaan wij ons de komende jaren sterk maken?

Het CDA wil in de komende vier jaar weer deel uit maken van het College.

Wij willen Bloemendaal zelfstandig houden en de kwaliteit van politiek en bestuur verhogen. Dit kan door ambtelijk en bestuurlijk intensief samen te werken met omliggende gemeentes.

Bestuur & Middelen

Het CDA hecht grote waarde aan integriteit van bestuur.

De afgelopen raadsperiode heeft zich gekenmerkt door politieke incidenten.

Burgers en bestuurders zijn in deze vier jaar beschadigd.

Het CDA wil terug naar een respectvolle en fatsoenlijke omgang binnen de Bloemendaalse politiek. Dat betekent respect voor elkaar in overleg en discussie, transparantie in besluitvorming en heldere en eenduidige communicatie vanuit de gemeente.

Zo brengen we de identiteit van onze mooie gemeente niet in gevaar en kunnen we de juiste keuzes maken voor een nog mooier Bloemendaal.

CDA Bloemendaal is graag in gesprek met de inwoners en luistert graag naar wat hen bezig houdt.

Wij willen meer dialoog en verbinding tussen politiek en samenleving bewerkstelligen. Mede daarom hechten wij ook grote waarde aan het inspraakrecht voor inwoners in de raadscommissievergaderingen.

Inwoners kunnen inspreken en meepraten op de zg. beeldvormende avonden, maar wij willen dat inwoners in de komende periode ook weer het recht hebben om in te spreken in de raadscommissievergaderingen.

Bovendien moet het ook mogelijk worden dat ook het college desgewenst of -gevraagd een reactie op de inspraak kan geven. Tot nu toe konden raadsleden enkel een paar vragen stellen aan de insprekers. Dat vinden wij te mager. Meer ruimte voor inspraak en dialoog, ook tijdens commissievergaderingen, vinden wij zeer gewenst.

Het gemeentebestuur moet integer en betrouwbaar zijn en verantwoording aan burgers kunnen afleggen over de keuzes die het maakt. Het gemeentelijk beleid moet ook consistent te zijn, zodat de inwoners weten waar zij aan toe zijn. Afspraken moeten schriftelijk worden vastgelegd en ook worden nagekomen.

Bij plannen en projecten moeten belanghebbenden zo vroeg mogelijk daarover worden geïnformeerd en waar mogelijk betrokken worden bij de ontwikkeling en uitwerking ervan, met name op het gebied van ruimtelijke ordening en in het sociaal domein.

Ingrijpende projecten en besluitvormingsprocessen verdienen ook altijd een zorgvuldige evaluatie, opdat er geleerd kan worden van de door evaluaties vastgestelde verbeterpunten. Het CDA vindt dat meer en beter (serieuzer) gebruik moet worden gemaakt van de kennis en kunde van de inwoners van deze gemeente.

Het CDA vindt ook dat door het gemeentebestuur voorafgaand aan een participatieproces duidelijke kaders en een helder tijdpad moeten worden vastgesteld.

Burgerinitiatieven moeten welwillend worden bejegend en zoveel mogelijk gestimuleerd, gefaciliteerd en ondersteund.

Het CDA wil ook dat de burger erop kan vertrouwen dat besluiten in alle helderheid en oprechtheid en in het algemeen belang door de gemeente (college, gemeenteraad & ambtenaren) genomen worden.

Dorpskernenbeleid

CDA Bloemendaal is een groot voorstander van dorpskernenbeleid. Dat begint wat ons betreft ermee dat per dorpskern met belanghebbenden (bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, sportclubs enz.) een visie wordt opgesteld over welke functies

in de dorpskern behouden moeten blijven en welke functies ontwikkeld moeten worden voor de toekomst. Verder wordt door belanghebbenden en de gemeente onderzocht hoe de gewenste functies behouden en/of ontwikkeld kunnen worden.

Doel van de visie en daaruit voortvloeiende werkzaamheden is een vitale dorpskern, waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

Bij de ontwikkeling en het behoud van functies per kern is ook nadrukkelijk een rol en verantwoordelijkheid weggelegd voor bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen.

Het CDA betreurt het zeer dat er in deze raadsperiode geen invulling is gegeven aan gesprekken per dorpskern. Weliswaar zijn er door het college wijkschouwen gehouden, maar meer zichtbaarheid van het gemeentebestuur en ambtenaren in de verschillende dorpskernen is ook een stukje dienstverlening naar de inwoners toe, vooral ook naar de mensen die wat minder mobiel zijn en moeite hebben naar het gemeentehuis dan wel het Centraal Service Punt in Bennebroek te komen. Het CDA zal zich daarom sterk maken voor het houden van gesprekken per dorpskern in de volgende raadsperiode.

Een spreekuur per dorpskern kan ook uitkomst bieden voor mensen die niet of nauwelijks gebruik weten te maken van alle digitale voorzieningen (internetbankieren, online belastingaangifte etc.) die er tegenwoordig zijn en die hulp nodig hebben.

Financiën

De gemeente gaat naar verwachting een financieel lastige periode tegemoet, onder meer door de middels landelijke wetgeving bepaalde afschaffing van de precariobelasting, een belangrijke inkomstenbron van de gemeente.

De schuldenpositie van de gemeente is zodanig dat het huidige college van Burgemeester & Wethouders een nota heeft laten opstellen ('Bloemendaal financieel duurzaam houdbaar') waarin is voorgesteld de schulden van de gemeente te verminderen door aflossing van leningen uit de opbrengst van verkoop van gemeentelijk eigendom (onroerend goed en aandelen ENECO) en door vermindering (temporisering) van investeringen. De huidige gemeenteraad heeft deze nota vastgesteld en zich aan het voorgestelde beleid gecommitteerd. Desalniettemin is en blijft het CDA kritisch.

CDA Bloemendaal vindt dat alvorens tot eventuele verdere verkoop van gemeentelijk eigendom kan worden overgegaan eerst nut en noodzaak daarvan overtuigend moet worden aangetoond.

CDA Bloemendaal stelt zich op het standpunt dat gemeentelijk onroerend goed in principe niet wordt verkocht, maar marktconform verhuurd. Niet marktconforme verhuur is mogelijk als het Bloemendaals algemeen belang wordt gediend, en er geen andere manier is om dit algemeen belang te dienen. Verkoop van het gemeentelijke onroerende goed is pas eventueel mogelijk als de marktconforme verhuuropbrengst op langere termijn niet opweegt tegen de te maken verhuur- en instandhoudingskosten.

CDA Bloemendaal is geen voorstander van verhoging van de OZB. Over een eventuele verhoging van de OZB kan alleen gesproken worden indien het huidige voorzieningenniveau (kwalitatief en kwantitatief) zo ernstig onder druk komt te staan dat een kaalslag dreigt.

SPEERPUNTEN:

- Inspraak van belanghebbenden terug in de raadscommissies.
- Invulling geven aan dorpskernenbeleid.
- Gemeentelijke spreekuren per dorpskern.
- Gemeentelijk onroerend goed wordt in principe niet meer verkocht, maar marktconform verhuurd.

Veiligheid en duurzaamheid

Een van de belangrijkste taken van de lokale overheid is zorg dragen voor de openbare orde en veiligheid. De lokale overheid kan dit niet alleen, maar doet dit samen met onder meer brandweer, politie en boa's (bijzondere opsporingsambtenaren). Ook de zorg voor natuur & milieu is een belangrijke taak, niet alleen voor de mensen nu, maar ook voor toekomstige generaties.

Meer burgerparticipatie is een belangrijke pijler van en voor een veilige leefomgeving. Immers, burgers voelen zich betrokken bij hun leefomgeving en weten over het algemeen goed wat er in hun buurt speelt. Van die kennis kan en moet de gemeente nog beter gebruik maken.

Verkeersveiligheid kan worden bevorderd door:

- als gemeente zorg te dragen voor voldoende en werkende openbare verlichting, met name bij kruispunten en oversteekplaatsen.
- kinderen en volwassenen bewust te maken van het belang van werkende verlichting op de fiets, onder meer als onderdeel van verkeerslessen op school.
- een meldpunt (digitaal en telefonisch) voor verkeers- en parkeeroverlast in te stellen.
- samen met o.m. politie, boa's en inwoners te onderzoeken en bespreken hoe verkeers- en parkeeroverlast op specifieke wegen effectief kan worden aangepakt.
- samen met o.m. politie, boa's en inwoners te onderzoeken en bespreken hoe snelheidsoverschrijdingen op specifieke wegen effectief kunnen worden aangepakt.
- meer werk te maken van de aanpak van snelheidsoverschrijdingen, met name in kinderrijke buurten.

Brandveiligheid kan worden bevorderd door:

- voortzetting van de voorlichting over brandpreventie door brandweer en huisbezoeken van brandweermedewerkers aan met name ouderen (zelfstandig wonend of in verzorgingshuis) en villabewoners (indien gewenst).
- meer (regulier) contact en uitwisseling van ideeën tussen brandweer en inwoners over brandpreventie en brandbestrijding.
- meer toezicht op brandveilig (ver)bouwen.

Meer inbraakpreventie is mogelijk door:

- meer informatie van politie en gemeente over preventieve maatregelen.
- meer overleg van politie, gemeente, beveiligingsdiensten met inwoners(groepen) over preventieve maatregelen en oplossingen voor lokale veiligheidsvraagstukken.
- meer ondersteuning van de gemeente voor maatschappelijke initiatieven op het gebied van preventie, bv. buurtwachten en/of buurtpreventieteams en/of de inzet van sociale media (apps). Dit kan het veiligheidsgevoel vergroten. De taak van buurtwachten en/of buurtpreventieteams is het signaleren en melden van overlast en/of verdachte situaties, zodat de politie in actie kan komen waar nodig.

De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor bewoners die vragen hebben over het opzetten van een buurtpreventieteam.

Sociale veiligheid kan worden bevorderd door:

- een meldpunt (digitaal en telefonisch) bij de gemeente voor verdachte situaties en/of overlast. De gemeente moet daarbij zorg dragen voor een eenvoudige, laagdrempelige meldprocedure.
- meer publiciteit voor diverse – meer en mindere bekende – digitale platforms voor informatie en meldingen (Onze Buurt Veilig, Politie-app, Whatsapp-groepen, Next Door), waarbij inwoners zich kunnen aansluiten.
- een meldplicht voor stelselmatige daders, lik-op-stukbeleid bij kleine criminaliteit en snel en efficiënt ingrijpen bij overlast en vandalisme.
- meer toezicht via informele sociale controle in de openbare ruimte. De gemeente kan sociale cohesie in een buurt stimuleren door het geven van gerichte informatie en het faciliteren van lokale initiatieven, bijvoorbeeld door minder of geen leges te heffen voor de organisatie van een buurtfeest.
- meer aandacht en zorg voor een schone openbare ruimte. De gemeente kan dit ondersteunen door het faciliteren van specifieke maatschappelijke initiatieven gericht op behoud van een schone en veilige omgeving.
- meer gebruik te maken van goede ideeën van inwoners om de veiligheid in hun woonomgeving te verbeteren. Burgers hebben - veel meer dan vroeger - zelf ervaring met veiligheidsbeleid bv. in hun werk: de gemeente kan deze kennis gebruiken door de zeggenschap van en prioritering door burgers bij de totstandkoming van beleid te vergroten. Het CDA wil ruimte bieden om de ideeën van inwoners te kunnen bespreken en verwezenlijken.

Het CDA vindt meer informatie-uitwisseling, overleg en samenwerking tussen de diverse belanghebbenden op het gebied van openbare orde en veiligheid – o.m. politiek, politie, brandweer, boa's, inwoners, ondernemers, verenigingen en scholen – zeer gewenst. Meer contact kan leiden tot meer begrip, vertrouwen en effectievere maatregelen.

SPEERPUNTEN:

- Een gemeentelijk meldpunt voor diverse vormen van overlast (parkeeroverlast, verkeersoverlast, geluidsoverlast etc.) ten behoeve van een effectievere aanpak daarvan.
- Samen werken aan een nog veiliger Bloemendaal.

Een van de kenmerken van de gemeente Bloemendaal is het vele groen binnen de gemeentegrenzen. Het CDA hecht daar veel waarde aan. Om dat te be- en onderhouden, zijn voortdurend acties nodig, niet alleen van de overheid, maar ook vanuit de samenleving – maatschappelijke initiatieven.

Het CDA vindt dat de (lokale) overheid niet alleen zelf initiatieven moet ontplooiën, maar vooral ook initiatieven vanuit de samenleving, burgerinitiatieven, moet ondersteunen en aanmoedigen. Dit kan met behulp van een 'gemeentelijk loket' – al dan niet in samenwerking met het al bestaande loket in Heemstede – dat onder meer als vraagbaak kan dienen voor inwoners en ondernemers die initiatieven op het gebied van duurzaamheid willen ontplooiën.

De gemeente kan ook duurzaamheidsinitiatieven in buurten ondersteunen door het delen van kennis en middelen, bijvoorbeeld in de vorm van informatie- en promotiemateriaal, start- en schoonmaakpakketten en/of waardebonnen.

Het CDA stelt voor om jaarlijks een 'groene paragraaf' met plannen op de website van de gemeente te publiceren, met daaraan verbonden een prijsvraag voor burgers om nieuwe ideeën te stimuleren.

Onnodige barrières bij het investeren in verduurzaming van woningen moeten verdwijnen.

De gemeente moet duurzaam wonen en werken in de meest brede zin stimuleren; van levensloopbestendig tot duurzaam in realisatie en energieverbruik. Zij moet daarbij ook zelf het goede voorbeeld geven. Dat heeft ook consequenties voor het eigen wagenpark van de gemeente (voor bijvoorbeeld de buitendienst). Mobiliteit en transport kunnen duurzamer.

Het CDA wil dat de gemeente minder afhankelijk wordt van het gebruik van fossiele brandstoffen.

De gemeente moet actief invulling blijven geven aan een zo duurzaam mogelijk inkoopbeleid.

Het CDA wil dat de gemeente ernaar streeft dat zij in 2030 energieneutraal functioneert.

Het CDA is voorstander van ecologisch groenbeheer met oog voor biodiversiteit.

Veel en goed onderhouden groen draagt ook bij aan een prettige, sociaal veilige leefomgeving en gaat verpaupering van de omgeving tegen. Daarom is het CDA tegen het grootschalig opofferen van bestaande groene ruimten (parken) - een kaalslag - in de dorpskernen ten behoeve van woningbouw (de zg. inbreiding).

Het CDA vindt dat de gemeente het voorkomen en opruimen van zwerfafval in de publieke ruimte moet stimuleren, faciliteren en zo mogelijk belonen.

SPEERPUNT:

- De gemeente moet duurzaamheidsinitiatieven in buurten ondersteunen door het delen van kennis en middelen.
- De gemeente moet duurzaam wonen en werken in de meest brede zin stimuleren; van levensloopbestendig tot duurzaam in realisatie en energieverbruik.

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

CDA Bloemendaal vindt dat voor beleid, plannen en projecten op het gebied van ruimtelijke ordening en woningbouw de volgende uitgangspunten dienen te gelden:

- De Gemeenteraad stelt zich in de ruimtelijke ordening meer leidend dan volgend op bij plannen en projecten van grondeigenaren en projectontwikkelaars. Dit doet de Gemeenteraad onder meer door het proactief opstellen van nieuwe bestemmingsplannen (in de toekomst omgevingsplannen) voor gebieden die aan herontwikkeling toe zijn.

- De Gemeenteraad zorgt er samen met het College van Burgemeester & Wethouders voor dat door goede ambtelijke ondersteuning de te ontwikkelen bestemmingsplannen van goede kwaliteit zijn en dat vooral duidelijk wordt weergegeven wat wel en niet gerealiseerd mag worden.
- Bestemmingsplannen worden door de Gemeenteraad opgesteld in een vroegtijdig opgestart interactief planproces met belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen, ondernemers en grondeigenaren. Belanghebbenden hebben dus reeds inspraak op het moment dat de planvorming van start gaat.
- Bij het ontwikkelen en vaststellen van bestemmingsplannen door de Gemeenteraad is het uitgangspunt dat de ruimtelijke omgeving in Bloemendaal een groene uitstraling behoudt en niet verdicht wordt. Rust, ruimte en groen moeten de kenmerken van de gemeente blijven. Parkeren vindt waar mogelijk plaats op eigen terrein.
- De gemeente gaat zich toeleggen op het be- en onderhouden van minder intensieve vormen van (natuur)recreatie, welke aansluiten bij de kenmerken van deze gemeente: rust, ruimte en groen.

SPEERPUNTEN:

- Bestemmingsplannen worden zo vroegtijdig, pro- en interactief mogelijk opgesteld. De gemeenteraad anticipeert op mogelijke plannen en projecten van grondeigenaren en projectontwikkelaars en betreft belanghebbenden bij de planvorming.
- Bij het ontwikkelen en vaststellen van bestemmingsplannen door de Gemeenteraad is het uitgangspunt dat de ruimtelijke omgeving in Bloemendaal een groene uitstraling behoudt en niet verdicht wordt.
- De gemeente gaat zich toeleggen op het be- en onderhouden van minder intensieve vormen van (natuur)recreatie, welke aansluiten bij de kenmerken van deze gemeente: rust, ruimte en groen.

De gemeente is geen projectontwikkelaar, maar heeft wel taken op het gebied van volkshuisvesting. De oplossing van de diverse knelpunten op de lokale en regionale woningmarkt kan om onorthodoxe maatregelen vragen. Realisatie van tijdelijke en modulaire woningen moet tenminste bespreekbaar zijn. Zo mogelijk stimuleert de overheid publiek-private samenwerking.

Waar mogelijk en wenselijk schept de Gemeenteraad ruimte in bestemmingsplannen om nieuwe woonconcepten – waarin wonen en zorg geïntegreerd zijn/worden - mogelijk te maken.

CDA Bloemendaal wil meer woningen voor starters en jonge gezinnen, mensen met lage en middeninkomens. Wij hechten veel waarde aan een gemêleerde bevolkingssamenstelling.

Wij blijven ons sterk maken voor sociale woningbouw, en denken dat dit vooral mogelijk is op grotere locaties, zoals bijvoorbeeld Dennenheuvel in Bloemendaal, Reinwaterpark in Overveen, Park Vogelenzang in Bennebroek en Vogelenzang Zuidwest (het gebied waarin school, speeltuin, Dorpshuis en sportverenigingen zich bevinden). Op kleinere locaties zoals bijvoorbeeld het Landje van Van Riessen, Anemonenplein en de parkeerplaats bij het Van Lieroppark vinden wij woningbouw, en dus ook sociale woningbouw, minder gewenst. Behoud van voldoende groen in de dorpskernen is namelijk ook belangrijk i.v.m. de gewenste uitstraling en leefbaarheid van de omgeving aldaar.

Sociale Woningbouw is wat ons betreft een vast onderdeel in de ontwikkeling en realisering van projecten waarbij meer dan 15 woningen worden gebouwd. Deze verplichting kan door ontwikkelaars niet worden afgekocht.

SPEERPUNTEN:

- Meer woningen voor starters en jonge gezinnen, mensen met lage en middeninkomens.
- Geen woningbouw op het Anemonenplein en op de parkeerplaats bij het Van Lieroppark in Bennebroek.

Economie

Om leegstand van (bedrijfs)panden/winkels tegen te gaan, zou de gemeente zich sterk kunnen maken voor de tijdelijke vestiging van ateliers, ontmoetings- en -werkplaatsen en *pop up stores* en daarover in gesprek kunnen gaan met de eigenaren/verhuurders van deze bedrijfsruimten

De gemeente zou desgevraagd moeten onderzoeken of en hoe zij ontmoetings- en werkplaatsen voor (kleine) ondernemers/freelancers kan faciliteren.

Toegankelijkheid openbare ruimte

Winkelcentra/-straten moeten rolstoel- en rollatorvriendelijk zijn. Bij herinrichting ervan moet hier extra goed op worden gelet.

De stoepen in Bloemendaal moeten zodanig ingericht zijn/worden dat zij goed begaanbaar zijn voor rolstoelgebruikers en mensen die slecht ter been zijn. Het daadwerkelijk gebruik van deze stoepen door rolstoelgebruikers en mensen die slecht ter been zijn wordt mogelijk gemaakt door in de handhaving prioriteit te geven aan ongewenst parkeergedrag op stoepen en aan overhangend groen over stoepen.

CDA Bloemendaal wil de parkeerproblemen in woonwijken in de buurt van winkelcentra aanpakken. Daartoe moet de gemeente met bewoners en ondernemers in gesprek.

CDA Bloemendaal is voor invoering van de blauwe parkeerschijf in de Bloemendaal-dorp.

Verkeer en vervoer

De gemeente gaat zich sterk maken voor vermindering van het autoverkeer naar de vele natuurparken in onze gemeente en de kust

CDA Bloemendaal is voor behoud van de buurtbus, maar is ook voorstander van onderzoek naar de behoefte aan meer vraaggestuurde vervoersmogelijkheden.

CDA Bloemendaal erkent dat de mobiliteit/bereikbaarheid in de regio Zuid-Kennemerland een alsmaar groter probleem is dat om overleg en besluitvorming over oplossingen vraagt. CDA Bloemendaal beschouwt de Duinpolderweg echter niet als een adequate oplossing voor dit vraagstuk. Dat geldt ook voor de zg. fietssnelwegen. Eenzijdige nadruk op bevordering van

het fietsgebruik lost de problemen niet op. Wij denken dat er *out of the box* gedacht moet worden en meer gebruik moet worden gemaakt van de kennis, ideeën en het oplossend vermogen van de inwoners in onze gemeente en de regio. Het plan NOG Beter 2.0 van het Platform NOG, een samenwerkingsverband tussen betrokken bewoners- en belangenorganisaties in de regio, is daar een sprekend voorbeeld van.

De CDA-fractie heeft zich de afgelopen jaren herhaaldelijk tegen de Duinpolderweg uitgesproken, omdat wij een toename van het autoverkeer in en door de dorpen Vogelenzang en Bennebroek verwachten, het woongenot en de leefbaarheid in deze dorpen daardoor zal verminderen en de Duinpolderweg bovendien door beeldbepalende en kwetsbare landschappen dreigt te gaan.

CDA Bloemendaal is ook tegen een eventuele aanleg van een verbinding tussen de Westelijke Randweg en de Korte Zijlweg door het Westelijk Tuingebouwgebied, op de grens van Haarlem en Overveen. Wij hechten grote waarde aan het open landschap en de bestaande historische zichtlijnen.

SPEERPUNTEN:

- CDA Bloemendaal erkent dat de mobiliteit/bereikbaarheid in de regio Zuid-Kennemerland een alsmar groter probleem is dat om overleg en besluitvorming over oplossingen vraagt. CDA Bloemendaal beschouwt de Duinpolderweg echter niet als een adequate oplossing voor dit vraagstuk. Wij denken dat er *out of the box* gedacht moet worden en meer gebruik moet worden gemaakt van de kennis, ideeën en het oplossend vermogen van de inwoners in onze gemeente en de regio.
- CDA Bloemendaal is ook tegen een eventuele aanleg van een verbinding tussen de Westelijke Randweg en de Korte Zijlweg door het Westelijk Tuingebouwgebied, op de grens van Haarlem en Overveen.

Sport en cultuur

Sporten is belangrijk. Voor jong en oud. Het draagt bij aan de gezondheid van mensen. Fysiek en mentaal. Kinderen en jongeren kunnen ontdekken hoe fijn sport kan zijn en ze ontwikkelen sociale vaardigheden (samenwerken, omgaan met teleurstellingen, respect voor gezag, verantwoordelijkheid nemen). Ouderen blijven langer fit en vereenzamen niet.

Door jongeren te laten bewegen, leveren (sport)verenigingen een belangrijke bijdrage aan het tegengaan van overgewicht. Daarom vinden wij het belangrijk dat ieder kind kan sporten. Ook is meer bewegen vaak onderdeel van het behandelplan van een jongere met psychische problemen.

Het CDA vindt het belangrijk dat jongeren die extra uitdagingen in het leven ervaren juist bij verenigingen succeservaringen op kunnen doen. Daarom is het ook belangrijk dat geïnvesteerd wordt in vrijwilligers, zodat zij goed om kunnen gaan met jongeren die specifieke aandacht vragen. Ook is het belangrijk dat zij de weg weten te vinden als zij het gevoel hebben dat de situatie van een van hun jeugdleden om professionele aandacht vraagt.

Het CDA vindt het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de veelzijdigheid van sportmogelijkheden, weten hoe gezond het is, en waardering hebben voor de bijdrage die sport

levert aan samenwerking, het welzijn van mensen en de leefbaarheid in buurten en dorpen.

Wij vinden het ook heel belangrijk dat sportfaciliteiten ook letterlijk – dus fysiek – goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Het sportaccommodatiebeleid is de basis van het gemeentelijk sportbeleid. Het is belangrijk om goede randvoorwaarden te creëren binnen de gemeente om sporten en bewegen zo optimaal mogelijk te maken. Wij willen daarbij rekening houden met de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen.

De gemeente moet gaan onderzoeken of er meer openbare sportlocaties gecreëerd kunnen worden, zoals bewegingstuinen, voor buitenfitness en bootcamps. Dit geeft inwoners de kans om gratis én buiten te sporten. Bovendien zijn deze locaties veiliger voor deelnemers aan betaalde bootcamps die nu gebruik maken van parkeerterreinen en 'stille' straten.

Het CDA wil de openbare ruimte zo 'beweegvriendelijk' inrichten, voor alle leeftijden. Hiermee draagt de gemeente bij aan het verlagen van de drempel om voldoende te bewegen en zo lang als mogelijk fit en vitaal te blijven.

De buurt waarin kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien. Het CDA vindt het van belang dat kinderen veel buiten kunnen spelen: ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven.

De gemeente moet daarom zorgen voor goede (ook informele) speelmogelijkheden in elke buurt, voor verschillende soorten spel en ontmoeting, voor alle leeftijden en voor kinderen met en zonder beperking. De buurt moet hierbij worden betrokken.

Net als sport, is ook cultuur belangrijk voor mens en samenleving. Het draagt onder meer bij aan de persoonlijke ontplooiing van mensen en een gevoel van verbondenheid binnen gemeenschappen. Met cultuur zijn dus persoonlijke en maatschappelijke waarden gemoeid. Soms leidt dat in onze diverse samenleving ook tot spanningen, vooral wanneer mensen zich in hun (culturele) identiteit voelen aangetast. Maar het belangrijkste is dat we met elkaar proberen te bewaren wat voor onze geschiedenis, traditie en cultuur van waarde is.

De overheid heeft daarin niet noodzakelijk het primaat, maar bewaakt de randvoorwaarden en ondersteunt maatschappelijke partners, zoals scholen en culturele instellingen. Daarom vinden wij het van belang dat laagdrempelige voorzieningen voor het beoefenen van muziek en voor het lezen beschikbaar blijven, juist ook voor ouderen en mensen die minder gebruik maken van andere culturele voorzieningen.

Voor het CDA is cultuureducatie in brede zin belangrijk. Via het onderwijs kan worden kennisgemaakt met de lokale cultuur en geschiedenis, en worden vaardigheden aangeleerd in de omgang ermee. Het verdient aanbeveling Bloemendaalse kunstenaars bij de cultuureducatie op Bloemendaalse scholen te betrekken.

Het CDA vindt dat sport, cultuur, onderwijs en de gemeente via combinatiefunctionarissen verbonden moeten zijn. Daarvoor is cofinanciering vanuit het Rijk beschikbaar.

Wij willen initiatieven zoals een jeugdsportfonds en lokale armoedefondsen (vanuit caritas en fondsen) vooral praktisch (administratief) ondersteunen. Zij kunnen ouders voor wie het lidmaatschap te duur is gericht ondersteunen. Hierdoor voorkomen we dat kinderen als gevolg van een armoedesituatie buitengesloten worden van allerlei activiteiten. Elk kind verdient kansen!

De gemeente stimuleert kunst in de openbare ruimte. Dit gebeurt bij voorkeur in samenwerking met lokale initiatieven of het bedrijfsleven.

Het gemeentehuis heeft binnen het cultuurbeleid een belangrijke plaats. Wij willen van het gemeentehuis een 'huis van de gemeente' maken. Binnen dit huis zijn er mogelijkheden voor openbare ontmoetingen (tijdens en na kantooruren) die het aantrekkelijk maken voor mensen om elkaar te treffen, te praten en ideeën uit te wisselen en deze ideeën tot uitvoering te laten komen

Het Omgevingsplan biedt kansen om cultureel erfgoed beter te beschermen en in het bijzonder eigen gemeentelijke accenten aan te brengen, zoals bij de bescherming van religieus, agrarisch en cultureel erfgoed. Uitgangspunt voor het CDA is maatwerk, ruimte voor variëteit en maatschappelijk initiatief.

SPEERPUNTEN:

- De gemeente moet gaan onderzoeken of er meer openbare sportlocaties gecreëerd kunnen worden, zoals bewegingstuinen, voor buitenfitness en bootcamps.
- Sportfaciliteiten moeten ook goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Aandacht voor sport op scholen via inzet van combinatiefunctionarissen.
- Meer exposities in gemeentehuis, bibliotheek en andere openbare ruimten.
- Bloemendaalse kunstenaars betrekken bij cultuureducatie op Bloemendaalse scholen.

Onderwijshuisvesting en kinderopvang

Met name in de woonkernen in Bloemendaal, Overveen en Aerdenhout is het aantal leerlingen op de basisscholen flink toegenomen. Dit heeft tot gevolg dat de groepsgrootte op scholen groeit. Veel scholen moeten wachtlijsten gaan hanteren om nieuwe leerlingen op termijn een plaatsje te kunnen geven. Het CDA wil er voor zorgen dat er goede en voldoende ruimte op basisscholen aanwezig is.

Het CDA wil verdere initiatieven ondernemen om te waarborgen dat in elke dorpskern een basisschool is en blijft. Met name het voortbestaan van de basisschool in Vogelenzang staat door een daling van het leerlingaantal onder druk.

De keuze van een Integraal Kindercentrum in Vogelenzang waar onderwijs en kinderopvang nauw met elkaar samen werken, wordt door het CDA gezien als een goede ontwikkeling. Ook voor de overige scholen in de gemeente is de vorming van een Integraal Kindercentrum de komende jaren aan de orde. De gemeente Bloemendaal wil deze ontwikkeling faciliteren, waarbij ook sport- en cultuurverenigingen worden betrokken bij onderwijs en kinderopvang.

Het is belangrijk dat schoolgebouwen 'fris' zijn, een goed binnenklimaat hebben en zo snel mogelijk energieneutraal zijn. Er moet een meerjarenonderhoudsplan komen voor alle scholen, waarin duurzame renovatie en het binnenklimaat een belangrijke plek innemen.

SPEERPUNTEN:

- Goede en voldoende ruimte voor de basisscholen in Bloemendaal, Overveen en Aerdenhout.
- Vogelenzang moet zijn basisschool behouden.
- Stimuleren van Integrale Kindcentra door onderwijs en kinderopvang nauw met elkaar te laten samenwerken.
- Aandacht voor goede en gezonde luchtkwaliteit in Bloemendaals schoollokalen.

Familie en gezin

Voor het CDA is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van waarde. Die families vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. Dit geldt ook voor samengestelde gezinnen. Het CDA vindt het mooi dat ook op die manier volwassen mensen verantwoordelijkheid nemen voor elkaars kinderen.

In veel gezinnen nemen ook andere familieleden een belangrijke rol in: opa's en oma's die oppassen, of een tante die in lastige tijden bijspringt. Wij hebben grote waardering voor hun inzet, liefde en aandacht en voelen het als een plicht om hun zorg en specifiek ook de mantelzorg te ondersteunen en te vergemakkelijken.

Het CDA streeft naar een samenleving waarin mensen zoveel als mogelijk mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Het CDA zet in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals in een hecht netwerk dat werkt volgens het principe '1 gezin, 1 plan, 1 hulpverlener'. Mensen die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past. Wij willen ervoor waken dat we in de gemeente allerlei nieuwe regels gaan vastleggen die maatschappelijke problemen niet écht gaan oplossen.

Veel jongeren dreigen 'tussen de wal en het schip te vallen' als ze 18 worden. Vaak gaan ze dan 'over' van de Jeugdwet naar bijvoorbeeld de Zorgverzekeringswet. Het CDA vindt het belangrijk dat gemeenten oog hebben voor deze situatie en hier een gerichte aanpak op ontwikkelen.

Als jongeren in meer of mindere mate een steuntje in de rug nodig hebben is het belangrijk dat dit in iedere gemeente goed gebeurt. Buurt- of wijkteams Jeugd en Gezin functioneren inmiddels in diverse gemeenten in Nederland. Dergelijke multidisciplinaire teams op buurt- of wijkniveau gevestigd, functioneren goed en vangen veel vragen op over zorg, welzijn, opvoeding en jeugdhulp die niet door dure specialistische hulp hoeft te worden behandeld. Echter, is deze specialistische hulp noodzakelijk, dan dient deze ook meteen te worden ingeschakeld.

Wij bepleiten een goede overgang tussen de verschillende vormen van zorg en vinden dat de gemeente jongeren en hun familie daarin duidelijk en op tijd moet begeleiden. Wie grotendeels afhankelijk is van zorg moet de mogelijkheid hebben dat zelf te regelen en naar eigen inzicht vorm te geven. Bovendien verloopt financiering van de zorg dan niet via zorginstellingen, maar vindt plaats vanuit de vraag van mensen die zorg nodig hebben. Het CDA is om deze redenen groot voorstander van persoonsvolgende bekostiging. Zorgfinanciering die de mens centraal stelt dus, zoals het persoonsgebonden budget (PGB) of een vouchersysteem waarmee zorg kan worden ingekocht wanneer een persoon daarvoor kiest. Zo beschermen we de menselijke maat in de zorg.

SPEERPUNT:

- De gemeente moet oog hebben en houden voor de menselijke maat in de zorg.

Zorg en welzijn

De vergrijzing van de bevolking heeft gevolgen voor het gemeentelijke zorgbeleid. Om goed voorbereid te zijn op de toekomst moet de gemeente nu in overleg gaan met ouderenorganisaties om te horen wat belangrijk is voor de toekomstige (ouderen)zorg. Een speerpunt daarbij is de omgang met dementie. De overheid moet ervoor zorgen dat ouderen zo lang mogelijk kunnen blijven deelnemen aan het gewone leven.

Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving. Het komt in alle leeftijdscategorieën voor, maar vooral ouderen zijn een kwetsbare groep.

De zorg en aandacht voor ouderen is een verantwoordelijkheid van ons allemaal, van familie, vrienden, burens, kennissen en verenigingen.

Om eenzaamheid tegen te gaan, willen wij inzetten op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en ouderen stimuleren om ook zelf op zoek te gaan naar sociale contacten.

Wij willen een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, waarbij ouderen die in isolement dreigen te raken regelmatig worden bezocht. Dit doen we door samen met maatschappelijke organisaties en kerken te werken aan de bestrijding van eenzaamheid.

Kerken en overheden hebben verschillende verantwoordelijkheden, maar zij hebben ten minste één ding gemeen: zij staan beide ten dienste van mensen. En vanuit kerken worden al veel langer keukentafelgesprekken gevoerd dan vanuit gemeenten. Hoe vaak zitten pastores, dominees en allerlei vrijwilligers van kerken niet bij mensen thuis aan tafel voor een gesprek? Kerken dragen dus ook een schat aan wijsheid en ervaring met zich mee. Het zou dan ook goed zijn om bij de ontwikkeling van beleid voor het sociaal domein ook de kennis van deze mensen over armoede, gezinsproblematiek, verslavingen etc. te betrekken.

Het CDA vindt dan ook dat de overheid kerken bij de ontwikkeling van het sociaal beleid moet betrekken.

SPEERPUNTEN:

- Een betere omgang met dementie, met hulp van ouderen- en zorgorganisaties. Ouderen moeten zo lang mogelijk kunnen deelnemen aan het gewone leven.
- Bestrijding van eenzaamheid, met hulp van maatschappelijke organisatie en kerken.
- Kerken worden betrokken bij de ontwikkeling van het sociaal beleid.

Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Het CDA is ook de partij van de samenleving en zoekt voortdurend de balans tussen solidariteit en individuele verantwoordelijkheid. Inwoners, ondernemers, vrijwilligers, verenigingen, organisaties en geloofsgemeenschappen hebben vaak waardevolle ideeën over

de zorg voor elkaar. Daarom is contact en overleg met en tussen al deze groepen van groot belang.

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van onze dorpen, wijken en buurten. We zien steeds vaker dat vrijwilligers(organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen van dienstverlening voor hun gemeenschap bedenken. Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door onnodige regels te schrappen. De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken.

Wij ondersteunen graag lokale en regionale initiatieven, waarbij buurten, verenigingen, bedrijven, kerken, etc. met elkaar alledaagse zorg voor hulpbehoevende mensen in hun eigen omgeving organiseren.

Mantelzorgers zijn de 'zachte' kracht in de zorg voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Mantelzorgers vinden het normaal om te zorgen voor een hulpbehoevende naaste. Wij vinden dat de gemeente niet kan korten op zorg als er redelijkerwijs geen of onvoldoende mantelzorg is om dat op te vangen. Ook de buurtverpleegkundige moet bij het oordeel over de vraag hoeveel zorg iemand nodig heeft goed kijken naar de draagkracht van de mantelzorger en dit afstemmen met de gemeente. Daarnaast moet de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente op orde zijn, zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen.

De gemeente staat naast de mantelzorgers en faciliteert ze, bijvoorbeeld door individuele coaching en training. En ook als het gaat om huisvesting; denk aan het tijdelijk plaatsen van mantelzorgunits.

Jonge mantelzorgers verdienen meer specifieke aandacht. Het bieden van laagdrempelige trefpunten en goede voorlichting zijn daarbij een basisvoorwaarde.

SPEERPUNTEN:

- Vrijwilligers(organisaties) die publieke taken willen overnemen verdienen ondersteuning van de gemeente door het schrappen van onnodige regels.
- Meer aandacht en ondersteuning voor de vele mantelzorgers in onze gemeente.

Samenvatting – De speerpunten

- Inspraak van belanghebbenden terug in de raadscommissies.
- Invulling geven aan dorpskernenbeleid.
- Gemeentelijke spreekuren per dorpskern.
- Gemeentelijk onroerend goed wordt in principe niet meer verkocht, maar marktconform verhuurd.
- Een gemeentelijk meldpunt voor diverse vormen van overlast (parkeeroverlast, verkeersoverlast, geluidsoverlast etc.) ten behoeve van een effectiever aanpak daarvan.
- Samen werken aan een nog veiliger Bloemendaal.
- De gemeente moet duurzaamheidsinitiatieven in buurten ondersteunen door het delen van kennis en middelen.
- De gemeente moet duurzaam wonen en werken in de meest brede zin stimuleren; van levensloopbestendig tot duurzaam in realisatie en energieverbruik.
- Bestemmingsplannen worden zo vroegtijdig, pro- en interactief mogelijk opgesteld.
- De gemeenteraad anticipeert op mogelijke plannen en projecten van grondeigenaren en projectontwikkelaars en betreft belanghebbenden bij de planvorming.
-
- Bij het ontwikkelen en vaststellen van bestemmingsplannen door de Gemeenteraad is het uitgangspunt dat de ruimtelijke omgeving in Bloemendaal een groene uitstraling behoudt en niet verdicht wordt.
- De gemeente gaat zich toeleggen op het be- en onderhouden van minder intensieve vormen van (natuur)recreatie, welke aansluiten bij de kenmerken van deze gemeente: rust, ruimte en groen.
- Meer woningen voor starters en jonge gezinnen, mensen met met lage en middeninkomens.
- Geen woningbouw op het Anemonenplein en de parkeerplaats bij het Van Lieroppark in Bennebroek.
- Winkelcentra/-straten moeten rolstoel- en rollatorvriendelijk zijn.
- De stoepen in Bloemendaal moeten zodanig ingericht zijn/worden dat zij goed begaanbaar zijn voor rolstoelgebruikers en mensen die slecht ter been zijn.
- CDA Bloemendaal wil de parkeerproblemen in woonwijken in de buurt van winkelcentra aanpakken. Daartoe moet de gemeente met bewoners en ondernemers in gesprek.

- CDA Bloemendaal is voor invoering van de blauwe parkeerschijf in de Bloemendaal-dorp.
- CDA Bloemendaal erkent dat de mobiliteit/bereikbaarheid in de regio Zuid-Kennemerland een alsmear groter probleem is dat om overleg en besluitvorming over oplossingen vraagt. CDA Bloemendaal beschouwt de Duinpolderweg echter niet als een adequate oplossing voor dit vraagstuk. Wij denken dat er *out of the box* gedacht moet worden en meer gebruik moet worden gemaakt van de kennis, ideeën en het oplossend vermogen van de inwoners in onze gemeente en de regio.
- CDA Bloemendaal is ook tegen een eventuele aanleg van een verbinding tussen de Westelijke Randweg en de Korte Zijlweg door het Westelijk Tuingebouwgebied, op de grens van Haarlem en Overveen.
- De gemeente moet gaan onderzoeken of er meer openbare sportlocaties gecreëerd kunnen worden, zoals bewegingstuinen, voor buitenfitness en bootcamps.
- Sportfaciliteiten moeten ook goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Aandacht voor sport op scholen via inzet van combinatiefunctionarissen.
- Meer exposities in gemeentehuis, bibliotheek en andere openbare ruimten.
- Bloemendaalse kunstenaars betrekken bij cultuureducatie op Bloemendaalse scholen.
- Goede en voldoende ruimte voor de basisscholen in Bloemendaal, Overveen en Aerdenhout.
- Vogelenzang moet zijn basisschool behouden.
- Stimuleren van Integrale Kindcentra door onderwijs en kinderopvang nauw met elkaar te laten samenwerken.
- Aandacht voor goede en gezonde luchtkwaliteit in Bloemendaals schoollokalen.
- De gemeente moet oog hebben en houden voor de menselijke maat in de zorg.
- Een betere omgang met dementie, met hulp van ouderen- en zorgorganisaties. Ouderen moeten zo lang mogelijk kunnen deelnemen aan het gewone leven.
- Bestrijding van eenzaamheid, met hulp van maatschappelijke organisatie en kerken.
- Kerken worden betrokken bij de ontwikkeling van het sociaal beleid.
- Vrijwilligers(organisaties) die publieke taken willen overnemen verdienen ondersteuning van de gemeente door het schrappen van onnodige regels.
- Meer aandacht en ondersteuning voor de vele mantelzorgers in onze gemeente.